

702 Reglement for kommersiell utnyttelse av arbeids- og forskningsresultater

Dokumentadministrator: Kenneth Austrått

Gyldig fra: 15.12.2023

Revisjon: 2.2

Godkjent av: Svein Skeie

Revisjonsfrist: 14.12.2025

ID: 43450

1. Hva beskriver denne prosedyren?

Denne prosedyren beskriver hvordan immaterielle rettigheter (IPR) forvaltes ved Stavanger universitetssjukehus (SUS), og i hovedtrekk medarbeidernes rettigheter og plikter knyttet til dette. Denne prosedyren er kun et utdrag av de viktigste punktene fra [Reglement for overføring av rettigheter til arbeidsresultat fra arbeidstakar til arbeidsgjevar](#). Ved uklarheter mellom denne prosedyren og reglementet, så gjelder reglementet.

Immaterielle rettigheter oppstår ved selvstendig skapende innsats, det vil si at SUS ikke kan skape immaterielle rettigheter alene. Det er medarbeiderne og andre personer som på ulike måter skaper immaterielle rettigheter og verdier. SUS har i ulik grad krav til å få disse rettighetene overført til seg, ut ifra hvilken type immateriell rett det gjelder og hvordan disse er regulert i lov og i [Reglement for overføring av rettigheter til arbeidsresultat fra arbeidstakar til arbeidsgjevar](#).

Medarbeidere skal melde inn arbeidsresultat som har samfunnsnyttig potensial eller kan være aktuelt å utnytte kommersielt til sin nærmeste leder.

Spørsmål om arbeidsresultat kan stilles idemottaket@sus.no

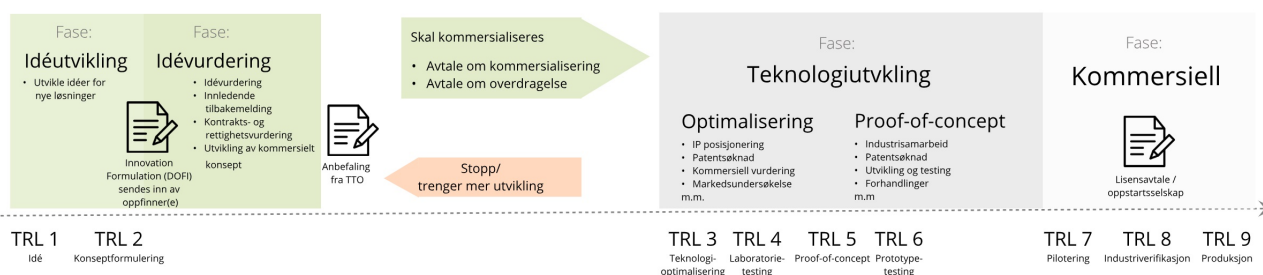
2. Hvem gjelder dette?

Prosedyren gjelder alle medarbeidere, gjestestudenter, og selvstendige oppdragstakere.

SUS eier i utgangspunktet arbeid som skapes fra medarbeidere, og inkluderer selvstendige oppdragstakere. For gjestestudenter: se [Reglement for overføring av rettigheter til arbeidsresultat fra arbeidstakar til arbeidsgjevar](#).

3. Hva gjør jeg?

1. Medarbeider sender beskrivelse av oppfinnelsen (Disclosure of invention, DOFI) (norsk) eller DOFI (engelsk) til forskning@sus.no, med kopi til aktuell nivå 2 leder. Husk å oppgi alle personer som har gitt et selvstendig bidrag til oppfinnelsen. Meler ligger vedlagt under "relatert". Medarbeider registrerer samtidig idéen på www.sus.no/idemottaket. Her legges kun inn tittel og sammendrag, ikke DOFI.
2. Innovasjonsseksjonen vurderer DOFI og sender eventuelt til Validé for vurdering. Medarbeider får en foreløpig tilbakemelding, og endelig tilbakemelding senest innen 4 måneder.
3. Skal Validé kommersialisere arbeidsresultatet, har forskningsdirektør ansvar for at det inngås Avtale om overføring (AOO) og Avtale om kommersialisering (AOK) på forslag av Validé AS. Maler ligger vedlagt, under relatert.

4. Hvilket arbeidsresultat gjelder dette?

Det finnes ulike typer rettigheter knyttet til resultat fra arbeid, og hvordan disse er regulert. For nærmere beskrivelse av det juridiske grunnlaget, henvises det til [Reglement for overføring av rettigheter til arbeidsresultat fra arbeidstakar til arbeidsgjevar](#).

Medarbeider skal melde til arbeidsgiver i alle tilfelle der arbeidsresultatet utgjør eller kan brukes i en oppfinnelse, eller der et arbeidsresultat har et kommersielt og/eller betydelig samfunnsnyttig potensial. Dette kan være arbeidsresultat i form av:

- Patenterbar oppfinnelse
- Ikke-patenterbare oppfinnelser
- Dataprogram
- Kataloger og databaser
- Fysisk materiale

5. Jeg er forsker, hva med publisering?

I idévurderingen blir det blant annet vurdert om idéen er egnet for patentering. Dersom det er aktuelt å [søke om patent](#), er det en del informasjon som er viktig å holde tilbake. Er du usikker, spør om hvilken informasjon som kan deles umiddelbart og hva som bør avvete til eventuell søknad er levert.

Dersom det skal innleveres patentsøknad, står medarbeideren fritt til å offentliggjøre oppfinnelsen, for eksempel som foredrag eller som del av faglitterær publikasjon, når patentsøknaden er levert.

Alle som har forskningsoppgaver, og som har et resultat som kan patenteres, jf. arbeidstakaroppfinningslova § 6 tredje ledd, står fritt til å velge publisering framfor patentering. Forutsetningen er at forskeren/forskerne gir melding om dette til arbeidsgiver, forskning@sus.no, og ut over dette følger reglene for slik publisering i arbeidstakaroppfinningslova. Samtidig er det viktig at forskerne og støtteapparatet ved SUS er oppmerksom på dette når det inngås avtaler med eksterne parter, f.eks. i samband med utviklingsarbeid/oppdrag/kliniske forsøk, slik at det ikke blir lagt bånd på retten til publisering.

Eksternt samarbeid: Dersom SUS inngår avtaler med tredjepart om forskingssamarbeid eller forskingsfinansiering, herunder bidrags- og oppdragsforskning, må medarbeidere som deltar i slike prosjekt rette seg etter eventuelle føringer for fordeling av rettigheter som kommer frem i slike avtaler.

Med mindre annet er avtalt for det enkelte prosjekt, vil eiendomsretten til resultat som er skapt i oppdrag, tilhøre oppdragsgiver. Ved oppdragsforskning skal SUS sine rettigheter til å bruke resultater til forskning, undervisning og publisering spesifiseres i oppdragsavtalen.

6. Godtgjøres medarbeider?

Medarbeideren har rett til en rimelig del av nettoinntekten fra en kommersialisering. Salg av bruks- og/eller eiendomsrett til immaterielle rettigheter og immaterielle verdier skal skje til markedspris. Inntekt ved kommersialisering skal som hovedprinsipp deles etter tredelingsmodellen, der oppfinner, det aktuelle fagmiljø og SUS får 1/3 hver. Inntekter fordelt til fagmiljø og SUS skal brukast til å styrke forsknings-, tjenesteutvikling- og innovasjonsaktiviteter.

Dersom medarbeideren forsømmer plikten til å gi melding om arbeidsresultat til SUS, og i stedet for utnytter arbeidsresultatet selv eller gjennom andre, skal SUS ha rett til 2/3 av de nettoinntekter som direkte eller indirekte vert skapt gjennom kommersiell utnyttning av arbeidsresultatet.

7. Hva skjer om kommersialiseringen avsluttes?

Dersom SUS ikke ønsker å gå videre med en kommersialisering av arbeidsresultatet, så skal medarbeider få tilbud til at rettighetene blir tilbakeført. Slik tilbakeføring skal skje skriftlig, og innen rimelig tid. På samme tid skal det inngås en avtale som å kunne bruke arbeidsresultatet til interne formål, i tillegg til rett til å viderelisensiere slik bruksrett til andre ikke-kommersielle samarbeidsparter.

8. Definisjoner:

- DOFI (Disclosure of Invention/Innovation): Skjema som medarbeiderne i virksomhetene i foretaksgruppa skal bruke for å melde fra om en kommersialiserbar idé til arbeidsgiver, se vedlegg 1. Skjemaset skal inneholde en nærmere beskrivelse av ideen.
- Idémottaket: Nasjonal database for å melde inn ideer til forbedringer og utvikling av helsetjenester.
- Immaterielle rettigheter: Samlebetegnelse for rettigheter til blant annet patent-, opphavs- varemerke- og designrettigheter, rettigheten til organisasjonsnavn, forretningshemmeligheter. Det gir innehaveren enerett til å nytte det som er beskyttet, for eksempel en oppfinnelse.
- Medarbeider: Fysisk person som har inngått arbeidsavtale med SUS.

- Resultat: Alle resultat som er skapt eller oppnådd i samband med medarbeider sine aktiviteter i virksomheten (SUS), inklusive immaterielle rettigheter, uavhengig av om resultatene har fått eller kan få vern av lovgiving.
- TTO (Technology Transfer Office): Teknologioverføringskontor er betegnelsen på enheter som er etablert for å bringe ideer/arbeidsresultat fra universitet og/eller helseforetak til samfunnet gjennom kommersialisering. I Norge er disse gjerne etablerte som selvstendige aksjeselskap med universitet, høyskoler og helseforetak som aksjonærer. SUS sin TTO er Validé AS.

9. Avvik:

Avvik meldes forskningsdirektør på forskning@sus.no

10. Kilder/Referanser:

- [Lov om arbeidstakeroppfinnelser](#)
- [Reglement for overføring av rettigheter til arbeidsresultat frå arbeidstakar til arbeidsgjevar](#)
- DOFI (engelsk) (se under relatert)
- DOFI (norsk) (se under relatert)
- Mal avtale om kommersialisering (AOK) (se under relatert)
- Mal avtale om overføring (AOO) (se under relatert)

Relaterte vedlegg:

 [DOFI engelsk](#)

 [DOFI norsk](#)

 [Mal - avtale om kommersialisering AOK](#)

 [Mal - Avtale om overdragelse AOO](#)